

20-03-2009

Sagsnr.
2009-30606Dokumentnr.
2009-166185Sagsbehandler
Tine Olesen**Bilag 6 - Kompensationsordninger på dagområdet**

Hermed opstilles samtlige kompensationsordninger på Dagtilbudsområdet og en kort beskrivelse af de forudsætninger, der ligger til grund for budgetmidlerne.

Der er pt. udmeldt 111,5 mio. kr. i budget til kompensationsordninger. Kompensationsmidlerne er historisk set en integreret del af de gældende budgetmodeller. Der har været forskelle i, hvornår og hvordan aftalerne er indgået. Kompensationsordninger skal anskues som gældende husaftaler knyttet op på det politiskbesluttede serviceniveau. Af tabel 1 fremgår de budgetterede kompensationsordninger.

Tabel 1: Kompensationsordninger

Tekst	2008 Budget (2009 P/L)	2009 Budget	Differenc e
Dyrehold	467.575	467.575	0
Elevator	2.353.462	2.337.875	-15.587
Flere etager	17.523.945	17.534.080	10.135
Flere huse	9.872.073	10.797.882	925.809
Følgeordning	7.437.584	7.773.465	335.881
<i>Gammel dispensationsordning</i>	5.922.791	5.205.061	-717.730
Langt til liggehal	3.830.222	4.021.150	190.928
Manglende legeplads	12.760.551	12.955.770	195.219
Sociale kriterier	6.593.087	6.593.087	0
<i>Særlige forhold</i>	7.132.647	4.414.858	-2.717.789
Trapper	9.144.244	9.370.233	225.989
Udflytter	15.970.880	16.134.505	163.625
Uoverskueligt badeværelse	7.547.458	7.715.017	167.559
Åbningstidskompensation	5.858.362	6.228.124	369.762
Total	112.414.882	111.548.682	-866.200

Aftalegrundlaget for kompensationsordninger

Aftalegrundlaget for kompensationsordningerne har rod i konkrete aftaler med de faglige organisationer. Kompensationsordninger skal grundlæggende sikre et ensartet og proportionelt serviceniveau. Fra 2000 har grundlaget for disse aftaler ligget som en del af det politisk besluttede serviceniveau, eftersom fordelingsmodellerne er overgået til pladspriser og lønsumsmodeller.

Aftalerne blev senest revideret på baggrund heraf i 2003, hvoraf de

resterende aftaler hovedsageligt er begrundet i fysiske forhold og ensartede vilkår i forhold til den gældende institutionsmasse. Dette tilknyttet begrundelse om det fysiske arbejdsmiljø, eksempelvis nedslidning af personalet som følge af trapper og etager. Kompensationsordninger udmeldes i kronebeløb som en del af lønsum, der indgår i selvforvaltningsbudgettet.

De nuværende kompensationsordninger (jf. bilag 1)

Med *Ny Model for Budgetfordeling 0-9 år* vedtaget i 2007 bliver kompensationsordningerne videreført som en del af en samlet model. De nuværende kompensationsordninger og beregningskriterier er i bilag 2.

I forbindelse med **Budget 2010** fremmes 2 typer forslag – effektiviseringsforslag og servicetiltag.

Effektiviseringsforslag

73b – Harmonisering af kompensationsordning til flere huse

Effektiviseringsforslaget ligger op til en besparelse på 2,56 mill. kr. Forslaget vil medføre en harmonisering mellem institutioner, som nu kompenseres forskelligt ud fra hvilken forvaltning, de hørte under i 2006. Forslaget vil opfattes som en serviceforringelse på institutioner, der tidligere fik den høje kompensationsats, på øvrige institutioner vil fortsætte uændret.

Servicetiltag

Tilpasning af serviceniveauet skal i ses i en større sammenhæng i forbindelse med den samlede budgetfordelingsmodel på området.

73a - Ophør af kompensation af følgeordning

Effektiviseringsforslaget ligger op til en besparelse på 6,65 mill. kr. ved, at minimum 2 medarbejdere på fritidshjem følger børn fra skole og hen til institutionen, således at den særlige kompensation frafalder. Forslaget vil ikke ændre servicen for brugeren, der stadig bliver fulgt fra skole og til fritidshjem. Men vil betyde en ændring i arbejdsopgaverne for den enkelte medarbejder ved fritidshjem. For følgeordningen gælder, at den historisk er knyttet op på normeringsmodellen omkring fritidsinstitutioner. Den fungerer som en ren lønkompensation i forhold til personaleplanlægning på institutionsniveau.

73c - Fast tilskud til institutioner der mangler legeplads

Effektiviseringsforslaget ligger op til en besparelse på 6,41 mill. kr. Der vil ske en tilpasning af beregningsgrundlaget svarende til pladsprislogikken. For nogle brugere vil servicetiltaget kunne opfattes som en serviceforringelse, da mulighed for at besøge en legeplads vil

blive mindsket som følge af en mere utydelig timeressourceafsættelse end i dag, samt at i tilpasningen ligger der en reduktion af serviceniveauet.

73d - Ophør af kompensation for trapper til børnehavegrupper.

Effektiviseringsforslaget ligger op til en besparelse på 2,05 mill. kr. Forslaget fremsætter implicit et rationale om, at 3-6 årige modsat 0-2 årige i øget omfang selvstændigt kan færdes på trapper. Hvis dette ikke er tilfældet for alle 3-6 årige, vil der ske en serviceforringelse, da forslaget medfører personalemæssige konsekvenser. Forudsætningen for forslaget er, at bortfaldet af kompensation for trapper ikke overgår til kompensation for etager eller elevator i stedet.

Uddybende bemærkning til de gældende kompensationsordninger

Kompensation for fysiske forhold (68,0 mio.kr.)

Der er 9 kompensationsordninger, der har tilknytning til institutionernes bygningsmasse. Disse ordninger er konkret begrundet og beregnet i det serviceniveau og de timeberegninger, der lå til grund for normeringsmodellen. Ordningerne er dog tilpasset det budgetterede gennemsnitslønninger, hvor besparelser og effektiviseringer er indregnet i P/L-fremskrivninger.

BUF har typisk følgeudgifter ved sammenlægninger af institutioner, idet ordningen omkring *flere huse* oftest udløses som følge af, at etablerede institutioner ligger spredt på flere matrikler. (Der er ikke modregnet besparelsen på grundbeløbet i tabel 1).

Kompensation for de tre fysiske forhold - elevator, trapper og etager – er gensidigt udelukkende, således at der kun kan gives kompensation for et af disse fysiske forhold på institutionen. Der kan gives samtidig kompensation for de resterende 6 øvrige fysiske forhold, som er manglende legeplads, uoverskueligt badeværelse, udflytterordning, flere huse, langt til liggehal og følgeordning.

For følgeordningen gælder, at den historisk er knyttet op på normeringsmodellen omkring fritidsinstitutioner. Den fungerer som en ren lønkompensation i forhold til personaleplanlægning på institutionsniveau.

Gammel dispensationsordning (5,2 mio.kr.)

Delvis ordninger der politisk/forhandlingsmæssigt undgik saneringsprocessen i 2003. Det kan være *atypiske grupperum, små institutioner, særlige og personlige aftaler*. BUF kontrollerer på disse aftaler, som opsiges og trækkes i budgettet løbende, når det vurderes at kunne begrunde budgetkorrektionen i ændrede forudsætninger.

Den sidste del af disse kompensationsmidler skyldes enkelte gamle institutioner med basis-pladser, der ikke er omlagt og tilpasset gennemsnitsløn. Det forventes gennem arbejdet med kategorisering af specialbørn under specialreformen muligt at genoptage forhandling med faglige organisationer om endelig overgang til den almengældende budgetmodel.

Åbningstidskompensation (6,2 mio.kr.)

Kompensationsordning, der indgik i vedtagelsen af FAU budgetmodellen 2004. Åbningstidskompensationen udgør en ensartet budgetmodel for institutioner, der er åbent udover det gældende åbningstidsinterval 48-55 timer om ugen. Ordningen indebar opsigelse af sær aftaler og overgang til ensartet model på området. Ønske om udvidet åbningstid skal godkendes i BUF. BUF har fokus på at begrænse antallet af aftaler og kontroller på, at institutionerne faktisk har udvidet åbningstid. I 2007 fik en enkelt institution godkendt lille åbningstidsudvidelse begrundet med særlig kapacitetsbehov.

Kompensation for sociale kriterier (6,6 mio.kr.)

Politisk vedtaget pulje, der blev etableret i forbindelse med FAU budgetforlig 2004.

Dyrehold (0,5 mio.kr.)

Finansierer konkret løn på de institutioner, der har godkendte dyrehold på dertil indrettet særlige legepladser. Kompensationen skyldes, at dyrene også skal plejes i weekenden.

Kompensation for særlige forhold (4,4 mio.kr.)

Aftaler, der er historisk godkendt under UUF. Der er begrænset indsigt i disse aftaler.

Inst.	Tekst	Beløb	År	Bemærkning
35539	Særlige forhold	149.625	2009	Skrammellegeplads
35577	Særlige forhold	261.843	2009	Særlig aftale om udvidet åbn.
35612	Særlige forhold	112.218	2009	Særlig aftale om udvidet åbn.
35623	Særlige forhold	112.218	2009	Særlig aftale om udvidet åbn.
37449	Særlige forhold	84.164	2009	Særlig aftale om udvidet åbn.
37505	Særlige forhold	149.625	2009	Bus i stedet for legeplads
37568	Særlige forhold	720.068	2009	Familiepladser
37583	Særlige forhold	588.211	2009	Gammel Dispensationsordning

37608	Særlige forhold	406.792	2009	Særlig aftale om morgenåbning for spec.børn
37620	Særlige forhold	813.583	2009	Særlig aftale om udvidet åbn.
37630	Særlige forhold	1.016.511	2009	Særlig aftale om udvidet åbn.

Skammellegeplads – særordning omkring byggelegeplads

Særlig aftale om udvidet åbningstid – enkeltstående aftaler knyttet tilfældige institutioner.

Bus i stedet for legeplads – særordning / særlig aftale, der erstatter manglende legeplads.

Gammel dispensationsordning – jf. ovenstående forklaring

Særlig aftale om morgenåbning – særaftale på specialinstitution.

Forventes inddraget i modelarbejdet under specialreformen.

Familiepladser – en slags basispladser. På nuværende tidspunkt er der igangsat et samarbejde med BIF om disse pladser.

Bilag 1 - Grundlaget for etablering af kompensationsordningerne

I **tabel 2** er en oversigt over historikken bag kompensationsordningerne. Grundlaget for ordningerne har rod i diskussionen om ensartet og proportionalt serviceniveau mellem institutioner, men fokus på ordningerne har ændret sig over tid, hvilket beskrives nedenfor.

Årstal \ Forvaltning	1991	1992	1995	2000	2002	2003	2007
Social- og Sundhedsforvaltningen	1000-plads aftalen indgås med de pædagogiske faglige organisationer	”Redegørelse for mål og rammer for daginstitutioner i Københavns Kommune” tiltrædes i Borgerrepræsentationen d. 22. oktober	Normeringsmodellen Vedtages i Borgerrepræsentationen d. 9. feb.				
Familie- og Arbejds-markedsforvaltningen				Ny Økonomifordelingsmodel 13. december (FAU 693/2000 j.nr. 214/00)		Pladsprismodel 10.september (FAU 488/2003 Jnr.488/2003)	
Unge- og Ungdomsforvaltningen					Decentralisering – pilotforsøg med økonomifordelingsmodel d. 23. okt. (UUU 431/202 J.nr. U72/02)		
Børne- og Ungdomsforvaltningen							Ny model for budgetfordeling 0-9års området d.5.dec. (J.nr. 2007-80875)

Bilag 2: Regler for tildeling af timer som kompensation for fysiske forhold

1 time/år = 9.352 kr. (2009-priser)

DAGTILBUD 0-6 ÅR

Bemærk at de kan være forskel på kompensationerne for forskellige pladstyper. For udflytterinstitutioner gælder kompensationsordninger for udflytterstedet og ikke opsamlingsstedet.

Kriterium 1

Badeværelse adskilt fra grupperum af mellemliggende gang el.lign. (gælder kun vuggestuegrupper).

5 timer pr. vuggestuegruppe

= 46.760 kr./år pr. vuggestuegruppe

Kriterium 2

Afstanden fra grupperum til **liggehal** er mindst 25 meter. Der skal ved vurderingen tages hensyn til om fordelingen af børnegrupper er hensigtsmæssig.

5 timer pr. institution op til 20 vuggestuebørn

= 46.760 kr./år pr. institution

10 timer pr. institution over 20 vuggestuebørn

= 93.520 kr./år pr. institution

Kriterium 3

Grupperum placeret i **flere huse**, der ikke er indbyrdes forbundet med overdækket gangareal el.lign.

10 timer pr. institution
= 93.520 kr./år pr. institution

Kriterium 4

Trapper - hvis institutionen ligger over stueplan (eller i en høj stueetage) og alle grupperum ligger på samme etage. Kriteriet kan også anvendes, hvis grupperummene ligger på flere etager, men så ydes der ikke kompensation for de grupper, der ligger i stueetagen.

4 timer pr. vuggestuegruppe
= 37.408 kr./år pr. vuggestuegruppe

2 timer pr. børnehavegruppe
= 18.704 kr./år pr. børnehavegruppe

Kriterium 5

Flere etager - hvis grupperummene i institutionen ligger på flere etager.

10 timer pr. institution med stue og 1. sal
= 93.520 kr./år pr. institution

15 timer pr. institution med 1. sal og opefter
= 140.280 kr./år pr. institution

Kriterium 6

Elevator - hvis der er elevator som institutionen anvender. Skal anvendes i stedet for kriterium 4 eller 5, hvis institutionen bruger elevator.

5 timer pr. institution op til 20 børn
= 46.760 kr./år pr. institution

10 timer pr. institutioner over 20 børn
= 93.520 kr./år pr. institution

Kriterium 4, 5 og 6 er gensidigt udelukkende, således at der kun gives kompensation til et af disse kriterier.

Kriterium 7

Manglende legeplads - hvis der ikke er nogen legeplads i forbindelse med institutionen.

5 timer pr. gruppe
= 46.760 kr./år pr. gruppe

- hvis der er en legeplads, som er adskilt fra institutionen af offentlig vej

5 timer pr. institution + 2 timer pr. gruppe
= 46.760 kr./år pr. institution + 19064 kr./ år pr. gruppe

Kriterium 8

Følgeordning mellem skole og fritidshjem gælder kun for børn i

børnehave klasse og 1. klasse. Kompensationen ydes til institutioner hvor følgeordningen er særlig ressourcekrævende på grund af eksempelvis lang afstand mellem skole og institution eller trafikale forhold.

Kriterium 9

Udflytterkompensation - både rene udflytterinstitutioner og udflytterdele.

20 timer pr. udflytter med 0-29 børn

= 187.040 kr./år pr. udflytter

25 timer pr. udflytter med 30-59 børn

= 233.800 kr./år pr. udflytter

35 timer pr. udflytter med 60 eller flere børn

= 327.320 kr./år pr. udflytter

Kompensationen til udflyttere dækker kun ekstra personaleressourcer. Udgifter til buskørsel dækkes konkret som en fast udgift.

BYGNINGSMÆSSIGE FORHOLD – BLANKET 6 – 18 ÅR

Kriterium 1

Flere huse eller **grupperum** uden direkte forbindelse med hinanden med overdækket gangareal el. lign.

8 timer pr. institution

= 74.816 kr./år pr. institution

Kriterium 2

Flere etager - hvis grupperummene i institutionen ligger på flere etager

8 timer pr. institution med stue og 1. sal

= 74.816 kr./år pr. institution

12 timer pr. institution med 1. sal og opefter

= 112.224 kr./år pr. institution

Kriterium 3

Manglende legeplads - hvis institutionen ikke har nogen legeplads

15 minutter pr. barn

= 2.338 kr./år pr. barn

- hvis der er en legeplads, som er adskilt fra institutionen af offentlig vej

4 timer pr. institution + 15 minutter pr. barn

= 37.408 kr./år pr. institution + 2.338 kr./år pr. barn